

3 η ΙΣΝ. 2016

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ
ΕΛΕΓΧΟΥ**

Ταχ. Δ/ση : Σταδίου 29

Ταχ. Κώδικας : 101 10 - Αθήνα

TELEFAX : 210 5203872

Πληροφορίες: Φίλιππος Κωνσταντίνου

Τηλέφωνο : 2131516116

E-MAIL : ypertns@ypakp.gr

Αθήνα, 28.06.2016

Αριθ. Πρωτ.: 584

ΠΡΟΣ Τη Βουλή των Ελλήνων
✓ Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων
Αθήνα

ΚΟΙΝ.: Υπουργείο Εσωτερικών και Διοικητικής
Ανασυγκρότησης
Τμήμα Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Βασ. Σοφίας 15
Τ.Κ.: 106 74 ΑΘΗΝΑ

ΘΕΜΑ: «Σχετικά με την απόδοση της πολυτεχνικής ιδιότητας στους τριτέκνους»

Σχέτ.: 1) Η υπ' αριθμ. πρωτ.: 3154/12-2-2016 Ερώτηση

2) Το με Α.Π.: ΤΚΕ/Φ.2/12014/25-4-16 έγγραφο του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης.

Σε απάντηση του ανωτέρω σχετικού, που κατατέθηκε στη Βουλή από το Βουλευτή κ. Ν. Νικολόπουλο, σας πληροφορούμε τα εξής:

1. Οι τριτέκνοι, ως ευπαθής κοινωνική ομάδα, δεν εξαιρούνται επί της ουσίας από χορηγούμενες παροχές προνοιακού ή άλλου τύπου, σε κάποιες όμως περιπτώσεις διαφοροποιείται η μοριοδότηση τους έναντι των πολυτέκνων.

Έτσι οι τριτέκνοι είναι, όπως και οι πολύτεκνοι, στο πλαίσιο κάλυψης αναγκών ευάλωτων κοινωνικών ομάδων, δικαιούχοι :

α) χορήγησης οικογενειακών επιδομάτων αρμοδιότητας Γενικής Γραμματείας Πρόνοιας χωρίς διάκριση οικογενειακής κατάστασης ως προς τον αριθμό των μελών τους (ειδικό επίδομα τριτέκνων πολυτέκνων Ν.4141/2013-ΦΕΚ 81/Α, Ν. 4170/2013-ΦΕΚ 163/Α και ενιαίο επίδομα στήριξης τέκνων Ν. 4093/2012-ΦΕΚ 222/Α και 4141/2013-ΦΕΚ 88/Α). Παρόμοια επιδόματα χορηγούνται ακόμη και σε διτέκνους και μονοτέκνους βασιζόμενα ιδίως σε εισοδηματικά κριτήρια και όχι στην ιδιότητα του πολυμελούς χαρακτήρα της οικογένειας (πολυτεχνικής ή τριτεχνικής ιδιότητας).

β) δωρεάν ρεύματος, επισιτισμού, ενοικίου (άρθρα 1-5 του Ν.4320/2015-ΦΕΚ 29/Α' και ΚΥΑ 494/2015-ΦΕΚ 577/Β'), στο πλαίσιο αντιμετώπισης της ανθρωπιστικής κρίσης.

γ) της ιδιότητας πολυτέκνου στην περίπτωση που ο ένας σύζυγος τριτεκνής οικογένειας έχει αποβιώσει (Ν. 3454/2006-ΦΕΚ 75/Α' άρθρο 6 §1 εδαφ. 2).

δ) τοποθέτησης, κατά προτεραιότητα παιδιών αυτών, ιδίως αν οι γονείς είναι οικονομικά αδύνατοι, ΑΜΕΑ ή άνεργοι, σε δημοτικούς βρεφονηπιακούς σταθμούς και κατασκηνώσεις του κρατικού προγράμματος (Ν. 749/1948-ΦΕΚ 200/Α' και ΚΥΑ Δ22/οικ. 17464/550/24-4-2015-ΦΕΚ 784/Β' άρθρο 6).

ε) της ιδιότητας του αναδόχου γονέα παιδιών και επίσης της δυνατότητας να έχουν ως ανάδοχοι προτεραιότητα για την τοποθέτηση αυτών στις κατασκηνώσεις του κρατικού προγράμματος και για την φοίτηση σε παιδικούς και βρεφονηπιακούς σταθμούς των ΟΤΑ καθώς και σε νηπιαγωγεία και ολοήμερα δημοτικά σχολεία (ΠΔ 86/2009, άρθρο 4 § 3-ΦΕΚ 114/Α').

στ) χρηματοδότησης από το ΕΣΠΑ με τη μορφή τροφείων, παιδιών σε δημοτικούς και ιδιωτικούς βρεφονηπιακούς σταθμούς, στο πλαίσιο του προγράμματος «Εναρμόνιση επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής» χωρίς διάκριση οικογενειακής κατάστασης, δεδομένου ότι ως κριτήριο επιλογής και μοριοδότησης για την ένταξη στο πρόγραμμα, τρίτεκνοι και πολύτεκνοι κρίνονται με τα ίδια μόρια.

ζ) μοριοδότησης για την εισαγωγή σε ΑΕΙ και ΤΕΙ, αν και η δυνατότητα αυτή, ακόμη και στην περίπτωση των πολυτέκνων, έχει κριθεί ως αντισυνταγματική με τις αποφάσεις 986/2014, 987/2014 και 988/2014 του ΣτΕ, Ν.4071/2012 και 3966/2011 και δικαιούχοι μετακίνησης, κατ' επέκταση, με μετεγγραφή. (ΦΕΚ 639/Β'/2015 και ΦΕΚ 2435/Β'/2014).

η) αγοράς αυτοκινήτου χωρίς τέλη και απαλλαγής επιβαρύνσεων χρήσης αυτοκινήτου μεγάλου κυβισμού. (Ν.2960/01-ΦΕΚ 265/Α').

στ) δανείου κατοικίας από τον πρώην ΟΕΚ (Απόφαση 50455/19-10-2006 -ΦΕΚ 1620/Β'/2006).

θ) αποπληρωμής χρεών και ασφαλιστικών εισφορών σε 100 δόσεις (άρθρο 28 παρ. 1 του Ν. 4321/2015-ΦΕΚ 32/Α και άρθρο 4305/2014, όπως τροποποίησε τον Ν. 4110/2013, άρθρο 65 § 1,2 και 5.)

ι) μειωμένης στρατιωτικής θητείας (... εξάμηνη θητεία για τα .τους δύο μεγαλύτερους αδελφούς από πέντε ζώντα αδέρφια ή εννιάμηνη θητεία για τους δύο μεγαλύτερους αδελφούς από τέσσερα ζώντα αδέρφια ή μόνος ή ο μεγαλύτερος αδελφός από τρία ζώντα αδέρφια, άρθρο 7 Ν. 3421/2005 ΦΕΚ 302/Α. και Ν. 3257/2004, ΦΕΚ 143/Α).

Άλλωστε, πολύτεκνος δεν θεωρείται με βάση την ισχύουσα νομοθεσία, είτε για λόγους δημοσιονομικούς είτε για λόγους πρακτικούς, όποιος έχει τέσσερα παιδιά και πάνω ανεξαιρέτως αλλά υπό προϋποθέσεις π.χ. όποιος γονιός ασκεί αποδεδειγμένα τη γονική μέριμνα ή την επιμέλεια αυτών (άρα όχι απαραίτητα και οι δύο γονείς), ή αν κάποια από τα παιδιά δεν έχουν υπερβεί συγκεκριμένη ηλικία (π.χ. ηλικία ενηλικίωσης ή σπουδών), αν κάποια από τα παιδιά αυτά είναι παντρεμένα (κι έχουν αποκοπεί από την οικογενειακή μερίδα των γονέων) ή ανύπαντρα ή εάν κάποιος από τους γονείς έχει ποσοστό αναπηρίας 67% και πάνω., κτλ

Κατά συνέπεια, ακόμη και όπου ενδεχομένως υφίστανται επιμέρους διαφοροποιήσεις, δεν παρατηρείται κατ' ουσίαν παραβίαση της αρχής της αναλογικής αντιμετώπισης των προαναφερόμενων κατηγοριών πληθυσμού ούτε παραβίαση των αρχών του Συντάγματος ή των Ευρωπαϊκών Συνθηκών για την προστασία της οικογένειας και της μητρότητας εφόσον η πολιτεία όχι μόνο δεν έχει εγκαταλείψει αλλά απεναντίας έχει θεσπίσει ποικίλες δράσεις και ωφελήματα τόσο για παρεμφερείς με τους πολύτεκνους όσο και για διαφορετικές ευπαθείς ομάδες.

Σε κάθε περίπτωση μια πλήρης εξομοίωση των τρίτεκνων οικογενειών με τις πολύτεκνες απαιτεί σχετική νομοθετική ρύθμιση τόσο σε θεσμικό όσο και σε οικονομικό επίπεδο, η οποία εξετάζεται από το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης μαζί με τα συναρμόδια υπουργεία. Όταν διευθετηθούν επιμέρους ζητήματα θα φέρει τη σχετική ρύθμιση στη Βουλή, η οποία θα αντιμετωπίζει με συνολικό και δίκαιο τρόπο τις ανάγκες και τα δικαιώματα των τριτέκνων και πολυτέκνων, όπως αυτές έχουν διαμορφωθεί στη σημερινή κοινωνική πραγματικότητα.

2. Με τον ν.2643/1998 «Μέριμνα για την απασχόληση προσώπων ειδικών κατηγοριών και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 220/Α') όπως ισχύει σήμερα, ρυθμίζονται θέματα διορισμού/ τοποθέτησης προσώπων ειδικών κατηγοριών, σε θέσεις εργασίας του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα. Στις κατηγορίες αυτές υπάγονται οι πολύτεκνοι, τα ΑμεΑ, συγγενείς ΑμεΑ, τα τέκνα αγωνιστών Εθνικής Αντίστασης, τα τέκνα αναπήρων πολέμου και οι τρίτεκνοι, σύμφωνα με τους ορισμούς του άρθρου 1 του ν.2643/1998 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

Ειδικά για τους τρίτεκνους, επισημαίνεται ότι έχουν ήδη ενταχθεί στις προστατευτικές διατάξεις του ν.2643/1998, ήδη από το 2006, ως περίπτωση ε' στο άρθρο 1, με την παρ.3γ του άρθρου 1 του ν.3454/2006 (ΦΕΚ 75/Α').

Σύμφωνα λοιπόν με τις διατάξεις του ν.3454/2006, προστατεύονται από τον ν.2643/1998 και οι «Γονείς με τρία ζώντα τέκνα και ένα από τα τρία τέκνα.». Ειδικότερα, για να προστατεύεται ο τρίτεκνος γονέας από το ν.2643/1998, θα πρέπει να έχει τη γονική μέριμνα και επιμέλεια τριών παιδιών από τον ίδιο ή διαφορετικούς γάμους ή νομίμως αναγνωρισθέντων ή υιοθετημένων ή εκτός γάμου γεννηθέντων, τα οποία (α) είναι άγαμα και (β) δεν έχουν συμπληρώσει το εικοστό τρίτο (23ο) έτος της ηλικίας τους ή φοιτούν σε αναγνωρισμένες τριτοβάθμιες σχολές πανεπιστημιακής και τεχνολογικής εκπαίδευσης και αναγνωρισμένα εκπαιδευτικά ιδρύματα της ημεδαπής ή της αλλοδαπής ή εκπληρώνουν τις στρατιωτικές τους υποχρεώσεις και δεν έχουν συμπληρώσει το εικοστό πέμπτο (25ο) έτος της ηλικίας τους. Στην περίπτωση που κάποιο από τα τρία παιδιά είναι ΑμεΑ, με ποσοστό αναπηρίας εξήντα επτά τοις εκατό (67%) και άνω ισοβίως, δεν ισχύουν οι περιορισμοί της οικογενειακής κατάστασης και της ηλικίας για το συγκεκριμένο άτομο.

Για να προστατεύεται το τέκνο τρίτεκνου γονέα ή των τρίτεκνων γονέων από τον ν.2643/1998, θα πρέπει το ίδιο και τα αδέρφια του, από τον ίδιο ή διαφορετικούς γάμους ή νομίμως αναγνωρισθέντα ή υιοθετημένα ή εκτός γάμου γεννηθέντα, να είναι άγαμα και να μην έχουν συμπληρώσει το εικοστό τρίτο (23ο) έτος της ηλικίας τους. Στην περίπτωση που φοιτούν σε αναγνωρισμένες τριτοβάθμιες σχολές πανεπιστημιακής και τεχνολογικής εκπαίδευσης και αναγνωρισμένα εκπαιδευτικά ιδρύματα της ημεδαπής ή της αλλοδαπής ή εκπληρώνουν τις στρατιωτικές τους υποχρεώσεις, δεν θα πρέπει να έχουν συμπληρώσει το εικοστό πέμπτο (25ο) έτος της ηλικίας τους. Στην περίπτωση που κάποιο από τα τρία αδέρφια είναι ΑμεΑ, με ποσοστό αναπηρίας εξήντα επτά τοις εκατό (67%) και άνω ισοβίως, δεν ισχύουν οι περιορισμοί της οικογενειακής κατάστασης και της ηλικίας για το συγκεκριμένο πρόσωπο.

Στις 20 Φεβρουαρίου 2016 ψηφίστηκε ο ν.4368/2016, το άρθρο 19 του οποίου προβλέπει: *“Το εδάφιο α' της περίπτωσης α' της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν.2643/1998 (Α' 220) όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής: «1. Στις διατάξεις του νόμου αυτού υπάγονται οι ακόλουθες κατηγορίες προσώπων: α. Οι πολύτεκνοι γονείς με τέσσερα (4) τέκνα και άνω, οι τρίτεκνοι γονείς, ένα από τα τέκνα πολύτεκνης οικογένειας, ένα από τα τέκνα τρίτεκνης οικογένειας και ο επιζών ή άγαμος γονέας τριών ανήλικων τέκνων»”.*

Επισημαίνεται ότι τα άρθρα 5-25 του ως άνω νόμου προωθήθηκαν από το Υπουργείο Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης το οποίο είναι αρμόδιο, λόγω της εισαγωγής της σχετικής διάταξης, να δώσει διευκρινιστικές απαντήσεις.

Με το Ν. 3304/2005 (16 Α') «Εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανεξαρτήτως φυλετικής ή εθνικής καταγωγής, θρησκευτικών ή άλλων πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού» ενσωματώθηκαν στο Εθνικό μας Δίκαιο οι δύο Οδηγίες των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων 2000/43/ΕΚ «περί εφαρμογής της αρχής της ίσης μεταχείρισης προσώπων ασχέτως φυλετικής ή εθνικής καταγωγής», και 2000/78/ΕΚ «περί της ίσης μεταχείρισης προσώπων ανεξαρτήτως θρησκευτικών ή άλλων πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού αυτών, στον τομέα της απασχόλησης και της εργασίας».

Σύμφωνα με τις διατάξεις του ανωτέρω νόμου απαγορεύεται η άμεση ή έμμεση διάκριση προσώπων καθώς και η παρενόχληση, στο δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα, μεταξύ άλλων λόγω ηλικίας, αποκλειστικά στον τομέα της απασχόλησης και της εργασίας.

Ειδικότερα, η απαγόρευση των διακρίσεων λόγω ηλικίας, όπως ορίζεται στο άρθρο 8 του Ν.3304/05, εφαρμόζεται:

α) στους όρους πρόσβασης στην εργασία και την απασχόληση, συμπεριλαμβανομένων και των όρων επιλογής, πρόσληψης και επαγγελματικής εξέλιξης,

β) στην πρόσβαση σε όλα τα είδη και επίπεδα επαγγελματικού προσανατολισμού, επαγγελματικής κατάρτισης, επιμόρφωσης και επαγγελματικού αναπροσανατολισμού, συμπεριλαμβανομένης της απόκτησης πρακτικής επαγγελματικής εμπειρίας,

γ) στους όρους και τις συνθήκες εργασίας και απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένων και αυτών που αφορούν τις απολύσεις και αμοιβές,

δ) στην ιδιότητα του μέλους και τη συμμετοχή σε οργανώσεις εργαζομένων ή εργοδοτών ή σε οποιαδήποτε επαγγελματική οργάνωση, συμπεριλαμβανομένων των πλεονεκτημάτων που απορρέουν από τη συμμετοχή σε αυτές.

Ωστόσο, σύμφωνα με τον ανωτέρω νόμο επιτρέπεται η διαφορετική μεταχείριση λόγω ηλικίας, εφόσον το κριτήριο αυτό αποτελεί, λόγω της φύσης των συγκεκριμένων επαγγελματικών δραστηριοτήτων ή του πλαισίου εντός του οποίου ασκούνται αυτές, ουσιαστική και καθοριστική επαγγελματική προϋπόθεση.

Σύμφωνα δε με το άρθρο 11 του ιδίου νόμου (άρθρο 6 της οδηγίας 78/2000/ΕΚ), η δικαιολογημένη διαφορετική μεταχείριση λόγω ηλικίας δεν συνιστά διάκριση όταν αφορά σε μέτρα που ευνοούν την επαγγελματική ένταξη των ατόμων, εξασφαλίζουν την προστασία της εργασίας τους, την πρόσβαση σε πλεονεκτήματα που συνδέονται με την απασχόληση, την πρόσληψη με βάση την απαιτούμενη κατάρτιση για συγκεκριμένη θέση εργασίας και την ανάγκη εύλογης περιόδου απασχόλησης πριν από την συνταξιοδότηση.

Σύμφωνα με τα ανωτέρω, για τη θέσπιση ηλικιακών κριτηρίων στους όρους πρόσληψης στην εργασία και την απασχόλησης εν γένει, κρίνεται αναγκαία η ύπαρξη ειδικής αιτιολογίας. Από την ειδική αιτιολογία πρέπει να προκύπτει ότι η θέσπιση του ηλικιακού κριτηρίου είναι εύλογη και αναγκαία, υπαγορεύεται από θεμιτό σκοπό και αποτελεί ουσιαστική και καθοριστική επαγγελματική προϋπόθεση λόγω της φύσης του επαγγέλματος. Ως εκ τούτου το καθοριζόμενο όριο ηλικίας πρέπει να συνιστά αποδεδειγμένα χαρακτηριστικό ουσιώδους σημασίας σε σχέση με την ικανότητα εκτέλεσης συγκεκριμένης επαγγελματικής δραστηριότητας.

Βάσει του άρθρου 26 του ανωτέρω νόμου από την έναρξη ισχύος αυτού, καταργείται κάθε νομοθετική και κανονιστική διάταξη και καθίσταται άκυρη κάθε διάταξη που περιλαμβάνεται σε ατομική ή συλλογική σύμβαση, γενικούς όρους συναλλαγών, εσωτερικούς κανονισμούς επιχειρήσεων, καταστατικά κερδοσκοπικών ή μη οργανώσεων, ανεξάρτητων επαγγελματικών οργανώσεων και συνδικαλιστικών οργανώσεων των εργαζομένων και των εργοδοτών, η οποία είναι αντίθετη προς την, κατά τον παρόντα νόμο, αρχή της ίσης μεταχείρισης.

Η ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΡΙΑ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΘΕΑΝΩ ΦΩΤΙΟΥ

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ

